

Ks. Ryszard Skowronek

Dobro w czasach postmoderny

Etyka postmodernizmu
a nauczanie moralne Jana Pawła II

Księgarnia św. Jacka
Katowice 2007

SPIS TREŚCI

Contents	9
Wstęp	11
ROZDZIAŁ 1. POSTMODERNIZM JAKO ZJAWISKO HISTORYCZNE I SPOŁECZNO-KULTUROWE	13
1. Przewycięzanie czy kontynuacja nowoczesnych marzeń	13
1.1. Postmodernizm – ponowoczesność – problemy pojęciowe	13
1.2. Wobec nowożytności – zerwanie czy kontynuacja	16
1.3. Znaczenie wydarzeń historycznych dla powstania postmodernizmu ..	19
1.4. Postęp techniczny – era informacji	20
2. Postmodernizmu wiele twarzy – nurty filozoficzne epoki ponowoczesnej ...	22
2.1. Różnorodność pytań i prób odpowiedzi	22
2.2. Cechy wspólne różnych nurtów postmodernizmu	25
2.3. Postmodernizm i chrześcijaństwo – możliwości i szanse dialogu	26
ROZDZIAŁ 2. POSTMODERNISTYCZNA KONCEPCJA ETYKI A PRAWDA W MORALNOŚCI WEDŁUG JANA PAWŁA II	28
1. Odmienne rozumienie znaczenia etyki	28
1.1. Przeciwno nowożytnemu wiekowi etyki	28
1.2. Zadania teorii moralności w ujęciu Jana Pawła II	30
2. Subiektywizacja prawdy i teoria niewspółmierności a obrona prawdy obiektywnej	31
2.1. Prawda jako problem poznawczy	31
2.2. Moralne konsekwencje założeń poznawczych	34
2.3. Obrona prawdy obiektywnej	35
ROZDZIAŁ 3. CZŁOWIEK W POSTMODERNIZMIE I OBRONA CHRZEŚCIJAŃSKIEJ ANTROPOLOGII	44
1. Człowiek: postmodernistyczna utrata osobowości a obrona godności osoby ludzkiej	44
1.1. Człowiek w czasie współczesnym	44
1.2. Jan Paweł II w obronie społeczeństwa	47
2. Samowola czy wolność dla... ..	52
2.1. Wolność w „bezprawdziu”	52
2.2. Wolność w nauczaniu Jana Pawła II	54

SPIS TREŚCI

3. Społeczeństwo	59
3.1. Postmodernistyczne społeczeństwo	60
3.2. Społeczność ludzka w nauczaniu Papieża	61
ROZDZIAŁ 4. KULTURA JAKO MANIFESTACJA TEORETYCZNYCH ZAŁOŻEŃ	65
1. Kulturowe konsekwencje postmodernistycznego zamysłu a chrześcijańska wizja człowieka – twórcy i uczestnika kultury	65
1.1. Postmodernistyczna kultura	66
1.2. Papież o kulturze	68
2. Religijność jako fundament kultury	72
2.1. Postmodernistyczne odniesienie do istniejących religii	73
2.2. Nowa religia w postmodernizmie?	74
2.3. Jan Paweł II wobec innych religii	75
3. Kultura różności czy kultura wartości – niektóre szczegółowe rozwińnięcia	77
3.1. Wychowanie: dowolność praw ucznia czy edukacja wartości	77
3.2. Powołanie kobiety: równość z mężczyznami czy specyficzna godność	81
Zakończenie	85
Bibliografia	88
Summary	98

TABLE OF CONTENTS

Table of Contents	9
Introduction.....	11
CHAPTER 1. POSTMODERNISM AS A HISTORICAL AND SOCIO- -CULTURAL PHENOMENON	13
1. Overcoming or continuation of modern dreams	13
1.1. Postmodernism vs. postmodernity – notional problems	13
1.2. Attitudes towards modern times – rejection or continuation	16
1.3. The meaning of historic events in the birth of postmodernism	19
1.4. Technical advances – the era of information	20
2. Different faces of postmodernism – philosophical tendencies of the era of postmodernity	22
2.1. Diversity of questions and attempts to answer	22
2.2. Common features of various postmodernist trends	25
2.3. Postmodernism and Christianity – possibilities and chances of dialogue	26
CHAPTER 2. THE POSTMODERNIST CONCEPTION OF ETHICS VERSUS THE TRUTH IN MORALITY BY JOHN PAUL II	28
1. Different understanding of ethics	28
1.1. Against the modern era of ethics	28
1.2. The guiding principles in the theory of morality formulated by John Paul II	30
2. Subjectivization of truth and the theory of incommensurability versus defence of the objective truth	31
2.1. Truth as a cognitive problem	31
2.2. The moral consequences of the cognitive assumptions	34
2.3. Defence of the objective truth	35
CHAPTER 3. MAN IN POSTMODERNISM AND DEFENCE OF THE CHRISTIAN ANTHROPOLOGY	44
1. Man: the postmodernist loss of personality versus defence of human dignity	44
1.1. Man in modern times	44
1.2. John Paul II in defence of society	47

2. Lawlessness or freedom	52
2.1. Freedom in “lack of truth”	52
2.2. Freedom in the teachings of John Paul II	54
3. Society	59
3.1. Postmodernist society	60
3.2. Human community in the teachings of John Paul II	61
CHAPTER 4. CULTURE AS A MANIFESTATION OF THEORETICAL ASSUMPTIONS	65
1. The cultural consequences of the postmodernist idea versus the Christian view of man – the creator of and participant in culture	65
1.1. Postmodernist culture	66
1.2. The Pope’s view on culture	68
2. Godliness as the foundation of culture	72
2.1. Postmodernist reference to existing religions	73
2.2. New religion in postmodernism?	74
2.3. The Pope’s attitude towards other religions	75
3. Culture of diversity or culture of values – some detailed explications	77
3.1. Education: unrestricted rules for students or teaching values	77
3.2. Woman’s vocation: equality with men or particular dignity	81
Conclusions.....	85
Bibliography	88
Summary	98